

I. DISPOSICIÓN XERAIS

MINISTERIO DA PRESIDENCIA

2034 *Real decreto 128/2013, do 22 de febreiro, sobre ordenación do tempo de traballo para os traballadores autónomos que realizan actividades móbiles de transporte por estrada.*

A Directiva 2002/15/CE do Parlamento e do Consello, do 11 de marzo de 2002, relativa á ordenación do tempo de traballo das persoas que realizan actividades móbiles de transporte por estrada, aplícase aos traballadores móbiles empregados por empresas establecidas nun Estado membro e que participen en actividades de transporte por estrada incluídos no Regulamento (CEE) 3820/1985 do Consello, do 20 de decembro de 1985, relativo á harmonización de determinadas disposicións en materia social no sector dos transportes por estrada, ou, no seu defecto, no Acordo AETR, e prevé a súa aplicación aos condutores autónomos a partir do 23 de marzo de 2009, tras a presentación pola Comisión Europea dun informe co obxecto ben de definir as modalidades da súa inclusión no ámbito de aplicación da directiva, ben de decidir a súa non inclusión no seu ámbito de aplicación.

A Directiva 2002/15/CE traspúxose ao ordenamento xurídico interno mediante o Real decreto 902/2007, do 6 de xullo, que modifica o Real decreto 1561/1995, do 21 de setembro, sobre xornadas especiais de traballo, no relativo ao tempo de traballo de traballadores que realizan actividades móbiles de transportes por estrada por conta allea, con exclusión, polo tanto, dos condutores autónomos.

A votación no Parlamento Europeo do 16 de xuño de 2010 en contra da proposta de modificación da Directiva 2002/15/CE, para excluír os condutores autónomos do ámbito de aplicación desta, supuxo a decisión da Comisión de que a citada directiva era de inmediata aplicación aos condutores autónomos, ao transcorrer a data prevista para a súa aplicación sen fixar prazo suplementario ningún de transposición.

Sen prexuízo do anterior, o tempo de conducción, as pausas e os períodos de descanso dos condutores de vehículos de transporte por estrada de mercadorías e de viaxeiros regúlanse mediante o Regulamento (CE) número 561/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de marzo de 2006, relativo á harmonización de determinadas disposicións en materia social no sector dos transportes por estrada e polo que se modifican os regulamentos (CEE) número 3821/1985 e (CE) número 2135/1998 do Consello, e se derroga o Regulamento (CEE) número 3820/1985 do Consello, o cal resulta directamente aplicable, e dentro de cuxo ámbito de aplicación se inclúen os condutores autónomos que se dediquen ao transporte por estrada, de conformidade co establecido nos artigos 2 e 3 do citado regulamento.

O presente real decreto, en liña co previsto na directiva, está dirixido a reforzar a seguridade e a saúde dos traballadores móbiles do transporte por estrada, ao traspasar a citada norma comunitaria ao colectivo dos traballadores por conta propia, facendo uso da autorización prevista na disposición derradeira terceira da Lei 20/2007, do 11 de xullo, do Estatuto do traballo autónomo.

Este real decreto consta de sete artigos máis catro disposicións derradeiras.

Os seus artigos 1 e 2 comprenden o obxecto e o ámbito de aplicación do real decreto, así como as definicións dos conceptos básicos que se consideran nel.

O seu articulado continúa establecendo unhas previsións mínimas de cumprimento en materia de tempo de traballo (artigo 3), tempos de descanso (artigo 4), pausas (artigo 5) e obriga de rexistrar o tempo de traballo (artigo 6).

Por último, aborda, a través do seu artigo 7, as disposicións relativas ao control do cumprimento do real decreto, o cal corresponderá aos órganos competentes da

Administración xeral do Estado e das comunidades autónomas, considerando o seu dereito de acceso e as facultades de comprobación no exercicio das súas funcións.

Ademais, contén catro disposicións derradeiras en materia de título competencial, facultade de execución, incorporación de dereito da Unión Europea e entrada en vigor, respectivamente.

No proceso de elaboración do proxecto foron informadas as comunidades autónomas na Conferencia Sectorial de Emprego e Asuntos Laborais do día 17 de xullo de 2012. Ademais, foron consultadas as asociacións de traballadores autónomos e as organizacións empresariais e sindicais máis representativas, así como o Consello Nacional de Transportes Terrestres e o Comité Nacional de Transportes por Estrada.

Na súa virtude, por proposta da ministra de Emprego e Seguridade Social e da ministra de Fomento, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 22 de febreiro de 2013,

DISPOÑO:

Artigo 1. *Obxecto e ámbito de aplicación.*

1. Este real decreto regula o tempo de traballo dos traballadores autónomos que realizan actividades móbiles de transporte por estrada a teor do artigo 3, letra e) da Directiva 2002/15/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de marzo de 2002, relativa á ordenación do tempo de traballo de persoas que desempeñan actividades móbiles de transporte por estrada.

2. Este real decreto aplicarase expresamente ao transporte por estrada:

- a) de mercadorías, cando a masa máxima autorizada dos vehículos, incluído calquera remolque ou semirremolque, sexa superior a 3,5 toneladas, ou
- b) de viaxeiros en vehículos fabricados ou adaptados de forma permanente para transportar máis de nove persoas, incluídos os condutores, e destinados para tal fin.

3. O previsto neste real decreto será exclusivamente de aplicación aos traballadores autónomos incluídos na Lei 20/2007, do 11 de xullo, do Estatuto do traballo autónomo, que realicen a súa actividade no sector do transporte por estrada, que estean incluídos no ámbito de aplicación do Regulamento (CE) número 561/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de marzo de 2006, relativo á harmonización de determinadas disposicións en materia social no sector dos transportes por estrada e polo que se modifican os regulamentos CEE número 3821/1985 e CE número 2135/1998 do Consello, e se derroga o Regulamento CEE número 3820/1985 do Consello, ou no do Acordo europeo do 1 de xullo de 1970 relativo ao traballo do persoal condutor no transporte internacional por estrada (AETR).

4. Este real decreto non se aplicará ao transporte por estrada efectuado mediante:

- a) vehículos destinados ao transporte de viaxeiros en servizos regulares cando o traxecto do servizo de que se trate non supere os 50 quilómetros;
- b) vehículos cuxa velocidade máxima autorizada non supere os 40 quilómetros por hora;
- c) vehículos adquiridos ou alugados sen condutor polas forzas armadas, a defensa civil, os corpos de bombeiros e as forzas responsables do mantemento da orde pública, cando o transporte se realice como consecuencia da función propia encomendada a estes corpos e baixo a súa responsabilidade;
- d) vehículos, incluídos os vehículos utilizados para o transporte non comercial de axuda humanitaria, utilizados en casos de urxencia ou destinados a operacións de salvamento;
- e) vehículos especiais utilizados con fins médicos;
- f) vehículos especializados na reparación de avarías cuxo raio de acción sexa de 100 quilómetros arredor do seu centro de explotación;

g) vehículos que se sometan a probas en estrada con fins de mellora técnica, reparación ou conservación e vehículos novos ou transformados que aínda non se puxesen en circulación;

h) vehículos ou conxuntos de vehículos dunha masa máxima autorizada non superior a 7,5 toneladas utilizados para o transporte non comercial de mercadorías;

i) vehículos comerciais que se consideren históricos conforme a lexislación do Estado membro en que circulan e que se utilicen para o transporte non comercial de viaxeiros ou mercadorías.

5. Os traballadores que realicen actividades móbiles de transporte por estrada que non sexan autónomos estarán excluídos desta disposición e sometidos ao previsto na lexislación laboral en materia de tempo de traballo.

Artigo 2. *Definicións.*

Para os efectos do presente real decreto entenderase por:

1. Conductor autónomo do sector do transporte: toda aquela persoa prestadora do servizo do transporte de viaxeiros ou de mercadorías por estrada ao abeiro de autorizacións administrativas das cales sexa titular, realizado mediante o correspondente prezo con vehículos comerciais de servizo público cuxa propiedade ou poder directo de disposición posúa, incluídos os casos en que os ditos servizos se realicen de forma continuada para un mesmo cargador ou comercializador, caso en que serán traballadores autónomos economicamente dependentes, se concorren as demais circunstancias previstas no artigo 11 da Lei 20/2007, do 11 de xullo, e sempre que dispoña da liberdade necesaria para manter relacións comerciais con varios clientes.

2. Tempo de traballo: todo período de tempo comprendido entre o inicio e o final do traballo en que o conductor autónomo se encontre no seu lugar de traballo á disposición do cliente e exercendo as súas funcións e actividades.

Exceptuaranse da consideración de tempo de traballo as pausas, o tempo de descanso, o tempo de dispoñibilidade e os labores xerais de tipo administrativo que non estean directamente vinculados a unha operación de transporte específica en marcha.

3. Considerarase tempo de dispoñibilidade:

Os períodos durante os cales o traballador autónomo non está obrigado a permanecer no seu lugar de traballo, pero ten que estar dispoñible para responder posibles instrucións que lle ordenen emprender ou iniciar de novo a condución ou realizar outros traballos. En particular, e sempre que non constitúan unha pausa ou un descanso, considérase tempo de dispoñibilidade:

a) As catro primeiras horas de espera de cada período de carga ou descarga. A quinta hora e seguintes consideraranse tempo de dispoñibilidade cando se coñeza de antemán a súa situación.

b) Os períodos durante os cales o traballador móbil acompaña un vehículo transportado en transbordador ou en tren.

c) Os períodos de espera nas fronteiras ou os causados polas prohibicións para circular.

d) Os períodos de tempo en que o traballador móbil, que conduce en equipo, permaneza sentado ou deitado nunha liteira durante a circulación do vehículo.

O conductor autónomo economicamente dependente deberá coñecer de antemán estes períodos e a súa previsible duración, é dicir, antes da saída ou xusto antes do inicio efectivo do período de que se trate. En todo caso, respectaranse os límites de xornada de actividade profesional recollidos no artigo 14 da Lei 20/2007, do 11 de xullo, do Estatuto do traballo autónomo.

4. Lugar de traballo: o vehículo que utiliza o condutor autónomo cando realiza a súa actividade, así como calquera outro lugar onde se levan a cabo as actividades relacionadas coa execución do transporte.

5. Período nocturno: é o período comprendido entre as 00:00 horas e as 04:00 horas.

6. Traballo nocturno: todo traballo realizado durante o período nocturno.

Artigo 3. *Tempo de traballo.*

Sen prexuízo do que se dispón no artigo 6 do Regulamento (CE) número 561/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de marzo de 2006, ou no Acordo europeo do 1 de xullo de 1970, relativo ao traballo do persoal condutor no transporte internacional por estrada (AETR), que terán carácter de norma supletoria respecto ao que se establece neste artigo.

A duración media do tempo de traballo semanal non debe superar as 48 horas. Non obstante, poderá prolongar o tempo de traballo ata 60 horas sempre que a súa duración media non supere as 48 horas á semana nun período de catro meses naturais.

O condutor autónomo que efectúe traballo nocturno non poderá realizar unha xornada diaria que exceda as dez horas por cada período de 24 horas consecutivas.

Artigo 4. *Tempos de descanso.*

Os tempos de descanso diario e semanal réxense polas normas recollidas no Regulamento (CE) número 561/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de marzo de 2006, relativo á harmonización de determinadas disposicións en materia social no sector dos transportes por estrada e polo que se modifican os regulamentos (CEE) número 3821/1985 e (CE) número 2135/1998 do Consello, e se derroga o Regulamento (CEE) número 3820/1985 do Consello, ou no Acordo europeo do 1 de xullo de 1970, relativo ao traballo do persoal condutor no transporte internacional por estrada (AETR), segundo proceda.

Artigo 5. *Pausas.*

1. Sen prexuízo do establecido no artigo 7 do Regulamento (CE) número 561/2006, do 15 de marzo de 2006, do Parlamento Europeo e do Consello, en relación coas pausas obrigatorias por cada período de condución, os traballadores autónomos incluídos no ámbito de aplicación desta norma non poderán realizar a súa actividade profesional durante máis de seis horas consecutivas sen pausa.

2. A actividade profesional deberase interromper con pausas dun mínimo de 30 minutos para un tempo de traballo de máis de seis horas e ata nove horas, e como mínimo de 45 minutos para un tempo de traballo de máis de nove horas en total.

3. As pausas poderanse subdividir en períodos dunha duración de 15 minutos como mínimo.

Artigo 6. *Obriga de rexistrar o tempo de traballo.*

1. O condutor autónomo está obrigado a rexistrar diariamente o seu tempo de traballo conforme o disposto no anexo I ou no anexo I B do Regulamento CEE número 3821/1985 do Consello, do 20 de decembro de 1985, relativo ao aparello de control no sector dos transportes por estrada.

O establecido no parágrafo anterior non resultará aplicable para as actividades administrativas xerais non directamente vinculadas a unha operación de transporte específica en marcha.

2. Os rexistros débense conservar polo menos durante dous anos desde a súa elaboración.

3. Os contratos subscritos entre os traballadores autónomos economicamente dependentes incluídos no ámbito de aplicación desta norma e os seus clientes, ou os

acordos de interese profesional a que se refire o artigo 13 da Lei 20/2007, do 11 de xullo, deberán recoller expresamente o tempo de traballo en que o traballador autónomo realice a súa actividade.

Artigo 7. *Control.*

1. O control do cumprimento deste real decreto corresponderá aos órganos competentes da Administración xeral do Estado e das comunidades autónomas, que poden ordenar as medidas necesarias que ten que tomar o condutor autónomo para cumprir as obrigas que derivan deste real decreto.

2. Os órganos de control, no exercicio das facultades de comprobación deste real decreto, teñen dereito a entrar nos lugares de traballo e comprobar os equipamentos de traballo durante o tempo de funcionamento e traballo.

3. Sen prexuízo do anterior, o control do cumprimento dos tempos de condución e descanso dos condutores nos termos previstos no Regulamento (CE) 561/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 15 de marzo de 2006, relativo á harmonización de determinadas disposicións en materia social no sector dos transportes por estrada e polo que se modifican os regulamentos (CEE) 3821/1985 e (CE) 2135/1998 do Consello, e se derroga o Regulamento (CEE) 3820/1985 do Consello, realizarase de acordo co disposto na Lei 16/1987, do 30 de xullo, de ordenación dos transportes terrestres.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Este real decreto dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1. 7ª e 21ª da Constitución española, que atribúen ao Estado as competencias en materia de lexislación laboral, sen prexuízo da súa execución polos órganos das comunidades autónomas e de tráfico e circulación de vehículos de motor, respectivamente.

Disposición derradeira segunda. *Facultade de execución.*

Facúltanse as persoas titulares dos ministerios de Emprego e Seguridade Social e de Fomento para ditar cantas normas sexan necesarias para a execución do disposto neste real decreto, no ámbito das competencias atribuídas a cada un deles na materia regulada neste real decreto.

Disposición derradeira terceira. *Incorporación do dereito da Unión Europea.*

Mediante este real decreto incorpóranse ao ordenamento xurídico interno os artigos 2 –número 1–, 3, 4, 5, 6, 7, 9 e 11 da Directiva 2002/15/CE do Parlamento e do Consello, do 11 de marzo de 2002, sobre a ordenación do tempo de traballo das persoas que realizan actividades móbiles de transporte por estrada, en relación cos condutores autónomos.

Disposición derradeira cuarta. *Entrada en vigor.*

O presente real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 22 de febreiro de 2013.

JUAN CARLOS R.

A vicepresidenta do Goberno e ministra da Presidencia,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN